

Janneke Tanja: „Wat zou jij van die drie stuivers kopen?“

FOTO TACO VAN DER EB

ad 'Verhalen vertellen wordt straks immaterieel erfgoed'

Esther Villerius

Voorschoten ■ „Wanneer heeft iemand u voor het laatst een sprookje verteld?“ Verhalenvertelster Janneke Tanja (51) stelt de vraag zaterdag voor een uitverkocht zaaltje van de Voorschotense buitenplaats Berbi-ce. Tanja gebruikt geen kostuum of attributen; het blijft gewoon bij de verteller en de luisteraars.

Volgens Tanja is het vaak jaren geleden dat mensen voor het laatst op zo'n manier naar een verhaal hebben geluisterd. „Ga eens zitten,“ zegt ze dan. „Hoe begint een sprookje? Er was eens...“

Twintig jaar geleden begon Tanja een vertelcursus. Het zou nog vijf jaar duren voordat zij zichzelf professioneel verteller durfde te noemen. Booming business is het niet: volgens Tanja zijn er tegenwoordig slechts twintig vertellers in Nederland die met vertellen hun volledige

salaris verdienen. Daar valt zij niet onder.

Immaterieel erfgoed

Verhalen vertellen staat op het punt om bijgeschreven te worden in de inventaris immaterieel erfgoed, vertelt Tanja. „Op 25 januari wordt het tijdens het landelijke Vertel Event door Stichting Vertellen officieel getekend.“

Volgens de vertelster is het hard nodig om verhalen vertellen bekender te maken. „Ik kom regelmatig op locaties waar ze een stoel voor me hebben neergezet, want mevrouw komt voorlezen. Dat is het niet: verhalen vertellen zit tussen theater en voorlezen in. Het is ons erfgoed: de verhalen die we van grootmoeder op kleinkind vertellen, zijn onderdeel van wie wij zijn.“

Oma Tineke van den Boer (65) zit samen met haar vier kleinkinderen naast de brandende kachel in de zaal van het Schuytenhuis. Met de jassen

over hun schoot gedrapeerd en af en toe wat wiebelende beentjes luisteren Eefje (12), Jolie (7), nichtje Lotte (10) en neefje Floor (8) aandachtig naar Tanja, die het heeft over het ijsbeertje dat het altijd koud had. „De perfecte zaterdagmiddag“, zegt Tineke terwijl ze trots naar haar kleinkinderen kijkt. „We hadden naar de bioscoop kunnen gaan, maar dat is ook weer zo...“ Zij wilde graag eens iets anders met haar kleinkinderen doen.

Spanningsboog

Tanja, die volgende maand in het Schuytenhuis aan volwassenen zal vertellen, voegt toe: „Kinderen van acht jaar oud kun je zonder problemen een verhaal van een half uur vertellen, als je ze er maar bij trekt.“ Tanja doet dit door zaterdag regelmatig vragen te stellen: „Wat zou jij van die drie stuivers kopen?“. En: „Handen opsteken als je zou wegrennen voor de rover!“ Jonge-

tjes met een beetje bravoure laat ze wel eens de piepende deur spelen. „Je past je verhaal aan je publiek aan“, legt Tanja uit.

Wat betreft de spanningsboog van een kind merkt Tanja geen wezenlijk verschil tussen kinderen van nu en kinderen van twintig jaar geleden. Ze maakt weinig afgeleide kinderen mee: „Ik ben de afleiding! Bijna ieder kind houdt van verhalen. Er zijn ook kinderen die het helemaal niets vinden, maar die zijn er altijd.“

Lotte is in ieder geval enthousiast: „We vertellen elkaar ook wel eens verhalen, over wat ik heb meege-maakt.“ Ze zou het verkiezen boven spelletjes spelen op de iPad, maar daar zijn Floor en Jolie het niet mee eens. Floor, onderuitgezakt: „Ik wil gewoon eten en dan soms even praten. Straks ga ik gelijk naar mijn kamer om met mijn Lego te spelen.“

Wat Lotte gaat doen als ze zometeen huiswaarts keert? „Vertellen aan mijn ouders wat ik heb gedaan!“